

DKT.6146.3.2024

POSTANOWIENIE NR DKT459/2024
KOMISARZA WYBORCZEGO W KATOWICACH II
z dnia 15 marca 2024 r.

Na podstawie art. 167 § 3 w zw. z art. 167 § 1 pkt 1 i art. 432 § 1 zd. 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 2408) w związku z wniesionym przez pełnomocnika wyborczego Komitetu Wyborczego pod nazwą KOMITET WYBORCZY WYBORCÓW ZJEDNOCZENI DLA BYTOMIA w dniu 14 marca 2024 roku odwołaniem od uchwały Miejskiej Komisji Wyborczej w Bytomiu nr 34 z dnia 12 marca 2024 roku, Komisarz Wyborczy w Katowicach II

postanawia:

1. uznać za nieuzasadnione odwołanie złożone przez pełnomocnika wyborczego Komitetu Wyborczego pod nazwą KOMITET WYBORCZY WYBORCÓW ZJEDNOCZENI DLA BYTOMIA na uchwałę Miejskiej Komisji Wyborczej w Bytomiu nr 34 z dnia 12 marca 2024 roku,
2. postanowienie przekazać pełnomocnikowi wyborczemu Komitetu Wyborczego pod nazwą KOMITET WYBORCZY WYBORCÓW ZJEDNOCZENI DLA BYTOMIA, przewodniczącemu Miejskiej Komisji Wyborczej w Bytomiu oraz podać do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Katowicach,
3. postanowienie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Uchwałą nr 28 z dnia 6 marca 2024 r., Miejska Komisja Wyborcza w Bytomiu odmówiła rejestracji zgłoszenia listy kandydatów na radnych Komitetu Wyborczego pod nazwą KOMITET WYBORCZY WYBORCÓW ZJEDNOCZENI DLA BYTOMIA w okręgu wyborczym nr 1 w Bytomiu w wyborach organów jednostek samorządu terytorialnego zarządzonych na dzień 7 kwietnia 2024 r., z powodu niespełnienia wymogu liczby 35 % mężczyzn na liście kandydatów, niepodlegającego uzupełnieniu. W uzasadnieniu zaskarżonej uchwały wskazano, że w trakcie

badania zgłoszenia Miejska Komisja Wyborcza w Bytomiu stwierdziła, że powyższa lista kandydatów nie spełnia wymogu opisanego w art. 425 § 3 pkt 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2023 r., poz. 2408). Na liście kandydatów na radnych zgłoszono jednego mężczyznę i sześć kobiet. Wobec minimalnej liczby 5 kandydatów, podlegających zgłoszeniu w okręgu wyborczym nr 1, wada, polegająca na niezachowaniu parytetu nie jest możliwa do usunięcia.

Na powyższą uchwałę Miejskiej Komisji Wyborczej w Bytomiu w terminie prawem przepisany, w oparciu o przepis art. 432 § 1 Kodeksu wyborczego, wniósł odwołanie pełnomocnik Komitetu Wyborczego pod nazwą KOMITET WYBORCZY WYBORCÓW ZJEDNOCZENI DLA BYTOMIA, zaskarżając ją w całości. Wydanej uchwale zarzucił:

- naruszenie art. 431 § 1 i 2 Kodeksu wyborczego poprzez brak wezwania pełnomocnika wyborczego do złożenia wyjaśnień w sprawie zauważonych nieprawidłowości dotyczących parytetów na liście,

- naruszenie art. 430 § 2 w zw. z art. 426 § 3 pkt 2 Kodeksu wyborczego poprzez błędne uznanie, że w przypadku nieprawidłowości w zakresie ustalania parytetów nie jest możliwa modyfikacja uprzednio złożonej listy, co stoi w sprzeczności wprost z treścią przepisu art. 431 § 2 Kodeksu wyborczego, który wyraźnie stanowi, że w takiej sytuacji nie stosuje się rygorów z art. 428 § 4 Kodeksu wyborczego, co de facto prowadzi do wniosku, że do czasu zarejestrowania listy możliwa jest niemal każda modyfikacja listy wyborczej, w tym w trybie art. 431 Kodeksu wyborczego, czyli na wezwanie Komisji. Mając powyższe na uwadze, wniósł o uznania odwołanie za zasadne i uchylene zaskarżonej uchwały.

Postanowieniem z dnia 8 marca 2024 r. Komisarz Wyborczy w Katowicach II uznał odwołanie za uzasadnione, uchylił ww. uchwałę Miejskiej Komisji Wyborczej w Bytomiu nr 28 i przekazał sprawę rejestracji listy do ponownego rozpatrzenia przez Komisję.

Wobec powyższego Miejska Komisja Wyborcza w Bytomiu uchwałą nr 33 z 8 marca 2024 r. wezwała KOMITET WYBORCZY WYBORCÓW ZJEDNOCZENI DLA BYTOMIA do usunięcia wad zgłoszenia polegających na niespełnieniu wymogu liczby 35% kandydatów – mężczyzna na liście kandydatów, w terminie 2 dni od opublikowania uchwały.

Uchwałą nr 34 z dnia 12 marca 2024 r. Miejska Komisja Wyborcza w Bytomiu odmówiła rejestracji zgłoszenia listy kandydatów na radnych KOMITETU WYBORCZEGO WYBORCÓW ZJEDNOCZENI DLA BYTOMIA w okręgu wyborczym nr 1 w wyborach organów jednostek

samorządu terytorialnego zarządzonych na dzień 7 kwietnia 2024 r. z powodu niespełnienia wymogu liczby 35% mężczyzn na liście kandydatów. W uzasadnieniu Komisja wskazała, że uchwałą nr 33 z dnia 8 marca 2024 r. wezwała KOMITET WYBORCZY WYBORCÓW ZJEDNOCZENI DLA BYTOMIA do usunięcia wad zgłoszenia polegających na niespełnieniu wymogu liczby 35% kandydatów – mężczyzn na liście kandydatów. Dnia 11 marca 2024 r. pełnomocnik ww. komitetu wyborczego w odpowiedzi na wezwanie przedłożył nową listę kandydatów, w której zastąpił dwóch kandydatów nowymi osobami. Komisja po zbadaniu dokumentacji stwierdziła, że jeden z kandydatów (pozycja nr 4 na liście) nie posiada prawa wybieralności ze względu na brak wpisu do stałego rejestru wyborców właściwego dla danej gminy, nie spełnia zatem wymogu określonego w art. 11 §1 pkt 5 kodeksu wyborczego. Na zgłoszonej liście pozostało zatem 6 kandydatów, w tym 4 kobiety oraz 2 mężczyzn. Tym samym ponownie nie spełniono wymogu 35% kandydatów – mężczyzn na liści kandydatów.

Od powyższej uchwały odwołanie w dniu 14 marca 2024 r. wniósł pełnomocnik KOMITETU WYBORCZEGO WYBORCÓW ZJEDNOCZENI DLA BYTOMIA. W odwołaniu zaskarżył uchwałę w całości i zarzucił naruszenie art. 430 §2 w zw. z art. 425 §3 pkt 2 Kodeksu wyborczego poprzez błędne uznanie, że nastąpiło w sprawie naruszenie zasady parytetu, ponieważ wszyscy kandydaci na liście nr 1 posiadają prawo wybieralności (cała 7) natomiast nawet zakładając, że zasadne byłoby zakwestionowanie osoby na poz. nr 4 listy nr 1 to dalej mamy do czynienia z istnieniem parytetu, albowiem na liści pozostaje 6 osób – 3 kobiety i 3 mężczyzn. Z uwagi na powyższe wniósł o uchylenie zaskarżonej uchwały.

W ocenie Komisarza Wyborczego w Katowicach II, wniesione odwołanie nie było uzasadnione.

Zgodnie z art. 432 § 1 zd. 2 od uchwały gminnej komisji wyborczej o odmowie rejestracji zgłoszenia kandydatów na radnych w wyborach organów jednostek samorządu terytorialnego, osobie zgłaszającej listę przysługuje prawo wniesienia odwołania do komisarza wyborczego w terminie 2 dni od daty jej podania do publicznej wiadomości, który rozpatruje odwołanie w terminie 2 dni i wydaje postanowienie w sprawie odwołania. Materia będąca przedmiotem zaskarżonej uchwały, wskazuje, że była ona prawnie dopuszczalna; został również zachowany termin do jej zaskarżenia.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że zarówno Komisja w treści uchwały nr 34, jak też odwołujący czynią rozważania odnośnie braku prawa wybieralności kandydata zgłoszonego pod pozycją nr 4 (Katarzyna Laura Jaksik-Lądwik). Tymczasem analiza dokumentów prowadzi do wniosku, że zagadnienie braku prawa wybieralności tyczy się kandydata zgłoszonego pod pozycją nr 5 (Tomasz Janusz Walczak). Dalsze wywody i ocena mają na uwadze to uchybienie.

Zgodnie z art. 425 § 3 w zw. z art. 425 § 2 Kodeksu wyborczego, lista kandydatów w wyborach do rady w gminie liczącej powyżej 20 000 mieszkańców nie może zawierać mniej niż 5 nazwisk kandydatów, zaś liczba kandydatów – kobiet nie może być mniejsza niż 35 % liczby wszystkich kandydatów z tej listy, a liczba kandydatów – mężczyzn nie może być mniejsza niż 35 % liczby wszystkich kandydatów na liście.

Mając na względzie przywołaną wcześniej uchwałę Miejskiej Komisji Wyborczej w Bytomiu nr 33 wzywającą do uzupełnienia braków terminie 2 dwóch dni (termin upływał 11 marca 2024 r.) zauważyć należy, że w tym dniu (11 marca 2024 r.) odwołujący uzupełnił braki przedkładając nową listę kandydatów, w której dwie dotychczas zgłoszone osoby zastąpił dwoma nowymi kandydatami. Analiza sprawy prowadzi do wniosku, że Komisja słusznie stwierdziła, że na dzień uzupełnienia braków (11 marca 2024 r.) kandydat zgłoszony pod pozycją nr 5 – Tomasz Janusz Walczak nie posiadał prawa wybieralności. Nie był on bowiem w tym dniu ujęty w Centralnym Rejestrze Wyborców jako stale zamieszkujący na obszarze gminy Bytom. Dopiero w dniu 13 marca 2024 r. (już po upływie terminu na uzupełnienie braków, a nawet po dacie wydania zaskarżonej uchwały nr 34 przez Komisję) w Centralnym Rejestrze Wyborców pojawił się zmieniony wpis dotyczący kandydata nr 5 – Tomasza Janusza Walczak w zakresie dotyczącym wpisania go do rejestru wyborców w gminie Bytom. Skoro w dniu uzupełnienia braków osoba ta nie posiadała prawa wybieralności to Komisja nie mogła jej wziąć pod uwagę jako kandydata na radnego. Chybiony jest przy tym zarzut, iż Komisja powinna wezwać pełnomocnika ww. komitetu do złożenia wyjaśnień w trybie art. 431 Kodeksu wyborczego. Na tym etapie postępowania Komisja procedowała właśnie w trybie po uzupełnieniu braków przez pełnomocnika komitetu wyborczego. Brak było zatem podstaw, by ponownie wzywać do wyjaśnień czy uzupełnienia braków. Skoro pełnomocnik komitetu przedłożył dokumenty w odpowiedzi na wezwanie to Komisja oceniała właśnie te dokumenty. Jak już wyżej wskazano Komisja prawidłowo ustaliła brak prawa wybieralności u kandydata nr 5 – Tomasza Janusza Walczaka. Prawidłowe było również dalsze postępowanie Komisji polegające na zbadaniu czy został zachowany parytet

w przypadku, gdy na liście kandydatów pozostało 6 osób. W tym kontekście Komisja zasadnie stwierdziła, że na liście pozostały 4 kobiety i 2 mężczyźni, a jednocześnie słusznie zauważyła, że nie została zachowana zasada parytetu, o której mowa w art. 425 §3 Kodeksu wyborczego. Powyższe musiało zatem skutkować odmową rejestracji listy kandydatów na radnych, na podstawie art. 431 §2 Kodeksu wyborczego, skoro wady nie zostały usunięte. Nie może się ostać zarzut odwołującego, polegający a przytoczeniu nieprawdziwych faktów, iż po wyeliminowaniu kandydata nr 5 na liście pozostało 3 mężczyzn i 3 kobiety. Co prawda po lekturze uchwały nr 34 odwołujący mógł pozostawać w błędnym przeświadczeniu, że Komisja zakwestionowała kandydata nr 4, a wtedy w istocie pozostałoby 3 mężczyzn na liście, jednakże należyta staranność po stronie pełnomocnika komitetu wyborczego, jak też jego wiedza o zgłoszonych osobach powinny pełnomocnika naprowadzić na to, że prawa wybieralności nie posiada kandydat nr 5, a nie kandydat nr 4. Uchybienie polegające na omyłkowo błędnym wskazaniu przez Komisję nr kandydata nie mogło skutkować uchycieniem uchwały, a postępowanie Komisji w pozostałym należy uznać za prawidłowe i zgodne z przepisami.

W związku z powyższym, Komisarz Wyborczy w Katowicach II postanowił jak na wstępie.

**Komisarz Wyborczy
w Katowicach II**

Paweł Wysocki

Pouczenie:

Zgodnie z art. 432 § 2 Kodeksu wyborczego, na postanowienie komisarza wyborczego uznające odwołanie za nieuzasadnione osobie zgłaszającej listę przysługuje prawo wniesienia skargi Państwowej Komisji Wyborczej w terminie 2 dni od daty podania do publicznej wiadomości postanowienia komisarza wyborczego. Państwowa Komisja Wyborcza rozpatruje skargę i wydaje postanowienie w terminie 2 dni. Od postanowienia Państwowej Komisji Wyborczej nie przysługuje środek prawny.

